

Ἡ δὲ πᾶσα ἐκείνη ἡ πολυάριθμος πομπὴ ἐπιβᾶσα ἁμαζῶν, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν Μεσσήνην ἄγουσαν, προηγουμένης ἐννεαμελοῦς ἐκ Νησίου ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀφίκετο πρὸς παραλαβὴν τῆς καρδίας τοῦ Κουμουνδούρου, ἀφ' ἑτέρου ἔριπποι πολλοὶ φουστανελοφόροι καὶ ἄλλοι συνεπλήρουν τὴν πένθιμον ἐκείνην ἁμαξοδρομίαν, καὶ μετὰ ἡμισείας ὥρας ὁδοπορίαν ἔστημεν εἰς τὴν τοποθεσίαν τὴν καλουμένην «Χά-νια Κουμουνδούρου» ὅπου ἡ πενθερὰ τοῦ Κουμουνδούρου ἐξῆλθεν εἰς προϋπάντησιν τοῦ μεγάλου αὐτῆς συγγενοῦς καὶ διὰ τῶν γοερῶν τῆς φωνῶν ἐκίνησεν εἰς λυγμούς καὶ δάκρυα ὅλους τοὺς ἀρειμανίους ἐκείνους συνοδοὺς τοῦ Ταυγέτου τῆς ἰθὺς. Ἡ συνοδεία ἐπανάλαβε τὴν πορείαν τῆς καὶ περὶ τὴν ὅην μ. μ. τῆς Κυριακῆς ἀφίκετο εἰς τὴν ἰδιαίτεράν πατρίδα τοῦ Κουμουνδούρου· ἐδῶ ἡ συγκίνησις ἐφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον, καὶ νέοι στέφανοι πολλοὶ κατετέθησαν, καὶ ἄνθη, καὶ ταινίαι περιέβαλον τὴν καρδίαν, καὶ μοιρολόγια πικρὰ ἀντήχησαν, καὶ δὲν ὑπῆρξε μία ψυχὴ ἥτις νὰ μὴ ἐθρήνησε τὸ τέκνον τῆς Μεσσήνης, τοῦ ὁποῦ ἡ διάνοια ἐφθασε μέχρι τῶν κορυφῶν τοῦ Ταυγέτου. Εἰς τὴν εἰλικρινῆ προσφώνησιν τοῦ κ. Καρατζᾶ, ἐν ἣ ἀνέμιξε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Σπύρου, οὗτος διὰ προχείρων τινῶν λέξεων ἀντεφώνησε συγκεκινημένος, ἐνσταλάξας οὕτω μικρὰν παραμυθίαν εἰς τοὺς τεθλιμμένους συμπατριώτας τοῦ Κουμουνδούρου, οἵτινες εἰς τὰς ὀλίγας ἐκείνας λέξεις τοῦ υἱοῦ διεγίνωσκον ἐνσάρκωμένην τὴν νεκρὰν τοῦ πατρὸς καρδίαν.

Τελευταῖον ἡ καρδία μετηνέχθη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Προδρόμου καὶ ἐδῶ ἐναπετέθη εὐλαδῶς, ὅπως τοποθετηθῇ βραδύτερον ἐν Μουσουλείῳ, ὅπερ ἡ Μεσσήνη θέλει στήσῃ ἐν ὑψηλῇ τινὶ λόφῳ, ὅν αἱ μεταγενέστεραι γενναιὶ θὰ ἐπισκέπτονται ὡς ἐν ἐκ τῶν λαμπροτέρων μνημείων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Α. Κόκκος

— Βέβαια, ἀλλ' ἐξωδεύσαμεν χρήματα διὰ τοῦ χρόνου.
— Δεῖξατε εἰς τὸν Λυκογιάννην τοὺς διαφόρους ἀριθμοὺς τῶν σφαιρῶν, νὰ ἐκλέγῃ.

Ἡ παντοπῶλις ἔσπευσε νὰ θέσῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Λυκογιάννη διάφορα κυτῖα περιέχοντα σφαῖρας διαφόρου μεγέθους.

Ὁ Λυκογιάννης παρατηρήσας ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ζητῶν νὰ παραστήσῃ ὅτι δὲν ἤθελεν ἐκ τούτων. Συγχρόνως οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ διευθύνθησαν εἰς ἕτερον κυτῖον πλήρες διαφόρων σφαιρῶν. Ἐλαβε μίαν καὶ ἐδειξεν εἰς τὴν γυνεῖκα μετὰ βλέμματος ἐκφραστικοῦ.

— Γιὰ δὲς, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος, δὲν εἶνε ζῶον ὁ Λυκογιάννης. Δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ ξεύρῃ νὰ ὁμιλῇ διὰ νὰ ἐννοηθῇ, θέλει σφαῖρας· ἔχετε;

Ἡ παντοπῶλις παρουσίασε τὸ δοχεῖον τῶν σφαιρῶν, ἐν ᾧ ὑπῆρχον ἐννέα. Ὁ Λυκογιάννης ἐδοκίμασε μίαν εἰς τὸ στόμιον τοῦ πυροβόλου καὶ ἔκαμε σημεῖον ὅτι ἤθελεν ἀκόμη καὶ ἄλλας.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ ἀντὶ τοῦ Λυκογιάννη ὁμιλῶν, βρίσκει ὅτι ἐννέα σφαῖραι δὲν φθάνουν, ἀλλ' ἀδιάφορον, ἐπειδὴ εἶνε τῆς ὁλκῆς τοῦ ὅπλου του, τὰς ἀγοράζεις ὅλας. Τύλιξέ ταις καὶ βάλε κι' ἓνα κουτὶ καψούλια.

Τὸ μικρὸν δέκα ἡμέρας ἔγεινε, ἡ δὲ παντοπῶλις λα-

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΚΟΝΤΟΓΟΥΡΗ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΗΜΩΝ)

Πάτρι, 13 Ἀπριλίου.

«Καθῆκον ἱερὸν, εἶπε προοιμιαζόμενος, καθῆκον τοῦ ὁποῦ ἐγὼ μόνος συναισθάνομαι τὴν σημαντικότητά, ἰδοὺ ἡμεῖς φέροι ἐν μέσῳ ὑμῶν. Ἐπεθύμουν διακαῶς νὰ ἦτο δυνατὸν ν' ἀκουσθῶ σήμερον παρ' ὅλων τῶν ἐκλογέων μου, ἡτῶν ἐκλογέων ἐκείνων, οἵτινες εἰς τὰς ὥρας ἡμῶν ἐπαγγελίας πιστεύσαντες, ἄγνοοι ἐκείνοι πατρίδαται, φίλοι τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐνομίας, ἀποτροπιαζόμενοι τὴν σπατάλην καὶ τὴν διασπάθισιν τοῦ δημοσίου πλούτου, συναισθανθέντες τὴν ἐθνικὴν ταπείνωσιν μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συνθήκης τῆς 31 Μαρτίου, καὶ ἀποφασίσαντες νὰ πατάξωσι τὴν ἀνομίαν καὶ τὴν αὐθαιρεσίαν, κατήνεγκον τὴν νίκην τῆς 20 Δεκεμβρίου 1881 καὶ ἐπροκάλεσαν τὰ ζωηρὰ καὶ εἰλικρινῆ συγχαρητήρια τοῦ ἐντίμου ἀρχηγοῦ τότε τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τὴν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης διάδοσιν του.»

Ἀφοῦ εἶπεν ὅτι ἐτάχθη εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, ὅτι ἐγνωστοποίησε τοῦτο δι' ἐπιστολῆς τοῦ πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς του καὶ ἀνήγγειλε τὸν σκοπὸν δι' ὃν τοὺς ἐπροσκάλεσεν ἡδὴ, μετὰ πολλὰ εἶπε καὶ τὰ ἐξῆς :

«Σὺ, προσεκλέεσα λοιπὸν ἵνα δώσω τὰς ἠθικὰς καὶ πολιτικὰς εὐθύναις, ἃς ὑπέχω ὡς ἀντιπρόσωπός σας, ὡς ἐν-

βοῦσα τὸ εἰκοσάφραγκον, τὸ ὁποῖον ὁ Λυκογιάννης εἶχε θέσει ἐπὶ τοῦ γραφείου, ἐπέστρεψε δέκα ἐννέα φράγκα καὶ εἰκοσι ἑκατοστά.

— Βλέπετε, εἶπε, δὲν λογαριάζω τῆς σφαιραῖς, τοῦ τῆς χαρίζω.

— Καλὰ, καλὰ, σ' εὐχαριστῶ ἀπὸ μέρους του.

Ὁ Λυκογιάννης ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς του ἔμενεν ὡς ἐν ἐκστάσει ἐνώπιον τῶν τριῶν μεγάλων πενταφράγκων, τῶν τεσσάρων μονοφράγκων καὶ τῶν ἐξήκοντα ἑκατοστῶν εἰς χαλκᾶ νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἡ παντοπῶλις ἔθετεν ἐνώπιόν του. Προφανῶς εἶχεν ἐκπλαγῇ ἐπὶ τῇ μεταμορφώσει τοῦ χρυσοῦ νομίσματος του καὶ ἐζήτηε νὰ ἐξηγήσῃ πῶς ἐν ὅσῳ ἐδωκε μικρὸν τεμάχιον μεταλλικὸν τῷ ἐπέστρεφον ἄλλα μεγαλειότερα, διότι δὲν ἐκαταλάμβανε καλῶς ὅτι ὅλα τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου χρήματα ἀνῆκον εἰς αὐτόν.

Ὁ διευρυνθεὺς αὐτοῦ τῷ ἐνευσε νὰ λάβῃ τὰ χρήματά του. ἔπειτα τοῦ εἶπεν :

— Ἐλα !

Ὁ Λυκογιάννης τὸν ἠκολούθησεν.

Εἰς τὴν ἄκρην τοῦ χωρίου εἰσῆλθον εἰς εὐτελεῖ κατὰ τὸ φαινόμενον οἰκίαν, ὅπου εὗρον γύναιον λυῶν τὰ πρόσωπον παιδίου τριετοῦς ἢ τετραετοῦς καταρρυπωθέντος ὑπὸ γλυκίσματος ἐκ κοκκυμῆλων καὶ φωνάζοντος, ὡς νὰ εἶχον ἐκδεῖρει τὴν ἐπιδερμίδα του.

Ἐν τούτοις ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ Λυκογιάννη ὁ μικρὸς φοβή-

»τολοδόχος σας, και το πράττω από τοῦδε, πρὸ τῆς λή-
»ξεως τῆς βουλευτικῆς περιόδου, διότι αἰσθάνομαι τὴν ἀ-
»νάγκην ν' ἀντλήσω νέας δυνάμεις ἐκ τῆς κυριαρχικῆς
»ῦμῶν θελήσεως εἰς τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορεῖαν μου κατὰ
»τὰς ὑπαλειπομένας δύο ἐπι συνόδους, καὶ νὰ διατηρήσω
»ἀμείωτον τὸ γόητρον τοῦ βουλευτικοῦ μου ἀξιώματος, ἀφ'
»οὗ εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο παρελθουσῶν
»συνόδων μετετοπίσθη ἡ βᾶσις τοῦ κοινῶ ἡμῶν πολιτικοῦ
»προγράμματος.

«Μεθ' ὑπερηφανείας βλέπουσι βεβαίως οἱ φίλοι τῶν ἐλευ-
»θέρων θεσμῶν, ὅτι καὶ παρ' ἡμῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλευ-
»θέρως ἐν ὑποίθρῳ συνέργεσθαι ἤρχισε νὰ προσλαμβάνη ὁ-
»νημέραι σπουδαιότητα, ἐνασκούμενον μετὰ συνέσεως καὶ
»πρᾶξιότητος. Ὡραῖον, τῇ ἀληθείᾳ, τὸ θέαμα λαοῦ πάσης
»τάξεως ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνερχομένου καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο ὑπεί-
»κοντος, ἐλαττήριον ἢ εἰς τὸ τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος.

«Ἀλλὰ καὶ πρώτην ἤδη φοράν ἐνασκεῖται τὸ δικαίωμα
»τοῦτο παρὰ βουλευτοῦ προτιθεμένου νὰ λογοδοτήσῃ πρὸς
»τοὺς ἐντολεῖς του· τοῦτο δύναται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπ' ἀγαθῶ
»τοῦ συνταγματικοῦ ἡμῶν βίου καὶ νὰ καθιερώσῃ ἔθιμα δι-
»νευκολύνοντα τὴν λειτουργίαν τοῦ πολιτεύματος ἡμῶν,
»καθόσον τοῦτο εἶνε τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν συμμετο-
»χὴν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν τῆς πολιτείας. Ἐκ
»δὲ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς πεφωτισμένης κοινῆς γνώμης
»πρέπει ν' ἀναμένωμεν τὴν διόρθωσιν τῶν παρ' ἡμῖν κακῶς
»εὑχόντων. Παρατηρήσατε· πρώτην ἤδη φοράν τελεῖται τὸ
»πολιτικὸν τοῦτο μυστήριον, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ ὁποῖου κα-
»λεῖται αὐτὸς ὁ κυρίαρχος λαὸς νὰ ὀρίσῃ τὴν ἐσωτερικὴν
»καὶ ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς πατρίδος του. Καὶ τίς νο-
»μίζετε κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ὑπῆρξεν ὁ
»μέγας ἱεροφάντης τοῦ ἱεροῦ τούτου βωμοῦ; Αὐτὸς ἐξ ἐνδοξος
»τῆς ἀνθρωπότητος προστάτης, ὁ πράγματι μέγας τὸν νοῦν

»καὶ τὴν καρδίαν πολιτικὸς τῆς Εὐρώπης, ὁ ἄδολος καὶ εἰ-
»λικρινὴς φιλέλλην, ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας, ὁ Γλάδ-
»στων. Καίτοι ὑπέργηρος, καίτοι ἔχων ὄγκον ἱκανὸν νὰ
»περιβάλλῃ σύμπασαν τὴν οἰκουμένην, καὶ ὅμως δὲν ἀμελεῖ
»νὰ ἐμφανίζηται ἐνώπιον τῶν ἐκλογέων του καὶ νὰ ἐξηγῇ
»πρὸς αὐτοὺς τὴν πολιτικὴν του.

»Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ Ρουσσώ παρεδέχθη, ὅτι ὁ λαὸς εἶνε
»πράγματι κυρίαρχος κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ψηφοφορίας πρὸς
»ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροσώπων του. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἐξετά-
»σωμεν ἂν τοῦτο συνάδει πρὸς τὰς νεωτέρας ἰδέας καὶ τὴν
»ἐπιστήμην, λέγομεν, ὅτι ὁ λαὸς εἶνε ἀληθῶς κυρίαρχος,
»καθ' ἣν ἡμέραν οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ πρὸ αὐτοῦ ἐμπα-
»νηζόμενοι δίδουσι λόγον περὶ τῆς πολιτείας των. Καὶ τῷ
»ᾧντι, τοῦτο θὰ εἴπῃ ἀντιπροσωπικὸν σύστημα, τοῦτο θὰ
»εἴπῃ λαὸς ἐλεύθερος.

»Ὅσάκις βλέπομεν λαὸν, τοῦ ὁποῖου, οἱ μὲν νόμοι
»ἀπὸ σκοτεινοῦ χρηστηρίου ἐκδίδονται, οἱ ἄρχοντες
»αὐτοῦ πολιτεύονται ἀφανεῖς καὶ ἀποσπéλαστοι, ἐπίσης ὁ-
»σάκις βλέπομεν λαὸν ἀγνοοῦντα τὴ δίκαιά του, εἴτε μὴ
»ὑδυνάμενον νὰ ἐξελέγξῃ τὰς πράξεις τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ,
»ὑδυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ λαὸς ἐκεῖνος δὲν εἶνε
»ἐλεύθερος, δὲν εἶνε ὁ λαὸς, ὃν ἐδημιούργησεν ἡ ἐθνικὴ ἡ-
»μῶν συνέλευσις. Αὕτη ἐθῆκεν ὡς βᾶσιν τοῦ πολιτεύματος
»τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἔθνους. Ἡ κυριαρχία τοῦ ἔθνους ἐνα-
»σκειται διὰ τῶν τριῶν ἐξουσιῶν. Τὸ ἔθνος ἐντέλλεται τῷ
»βασίλει, τὴν νομοθετικὴν κρατεῖ δι' ἑαυτὸ, τὴν δικαστι-
»κὴν ἀνέθηκεν ἐν μέρει εἰς ἰσοβίους δικαστάς, ἐν μέρει δὲ
»ἐκράτησε δι' ἑαυτὸ, διὰ τὰς δίκας, ἅς δι' ἐνόρκων δικάζει.

»Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πρακτικὴν ἔσποιν εἶνε χρησιμώτατον τὸ
»μέτρον τοῦτο τῆς λογοδοσίας, ἡ ἐπιβαλλομένη ὑποχρέω-
»σις εἰς τὸν ἐντολοδόχον νὰ παρίσταται ἐνώπιον τοῦ ἐντο-
»λέως· λαοῦ θέλει ἀναγκάζει τὸν βουλευτὴν ἀδιαλείπτως

θεῖς ἔπαυσε κρυγάζων καὶ διαφυγῶν τοὺς βραχίονας τῆς
μητρὸς· του ἔτρεξε καὶ ἐκρύβη ὑπὸ κλίνην.

— Νὰ, γιατί ἤρθαμεν ἐδῶ, εἶπεν ὁ συνοδεύων τὸν Λυκο-
γιάννην εἰς τὴν γυναῖκα. Τὸν Λυκογιάννην καὶ ἂν δὲν τὸν
ἔχετε ἰδεῖ, τὸν γνωρίζετε ὅμως, διότι συχνὰ ἀκούσατε τῶ-
νομά του. Χρεάζεται ἓνα κοιλόγραμμα παροῦτι καὶ τριάν-
τα ἢ σαράντα σφαίραις γιὰ τὸ τουφέκι του. Χρήματα ἔχει
νὰ σᾶς πληρώσῃ.

— Βέβηλα, βέβηλα, ἀλλά...

— Μὴ μοῦ λέτε ποῦ δὲν ἔχετε σφαίρας καὶ παροῦτι,
δὲν σᾶς πιστεύω. Εἰς τὸ σπῆτι σου εἶνε ἡ ἀποθήκη, ὅπου
οἱ ἐλευθεροσκοπεῦται λαβαίνουν τὰ ἐφόδιά τους. Ἐχρεστ
λοιπὸν ἀπ' ἐκεῖνο ποῦ σᾶς ζητοῦμεν.

— Μάλιστα, κ. Βερτώλ· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔξευρτε ὅτι
δὲν ἔμπορῶ νὰ πουλήσω ὅ,τι ἀνήκει εἰς τοὺς ἐλευθεροσκο-
πεύτας. Ἐὰν κάμω τοῦτο, ὁ ἄνδρας μου θὰ μὲ στείλῃ ἴσθ
διὰ βόλο.

— Ἐγὼ θὰ μιλήσω τὸν ἄνδρα σου καὶ δὲν θὰ σοῦ πῇ
τίποτε. Ἐπειτα ξεῦρεῖς τί συνέβη χθὲς τὸ βράδι εἰς Μαγείλ;

— Ἀ! μάλιστα, οἱ ληστὰς οἱ Προυσιᾶνοι.

— Ἐμαθες λοιπὸν ὅτι ὁ Λυκογιάννης αὐτὸς ὀλίγον ἔ-
λειψε νὰ σκοτώσῃ ἓνα ἀξιωματικὸν μὲ μὴ γροθιά;

— Ὁ ἄνδρας μου μοῦ τὸ διηγήθηκε.

— Ἐγὼ λοιπὸν ἐμάντευσα τί θὰ τὸ κάμῃ τὸ παροῦτι

καὶ τὰς σφαίρας ὁ Λυκογιάννης, τὰ ὁποῖα θὰ τοῦ πουλή-
σετε. Θὰ τραβήξῃ κατὰ τῶν Προυσιᾶνων. Τώρα πλέον μὴ
διστάξεις, δὲν παραβαίνεις καμμιά ἀπαγόρευσιν, ἔχεις νὰ
κάμῃς· μ' ἓνα ἐλευθεροσκοπευτὴν.

Τὸ γύναιον μὴ ἔχον πλέον τί ν' ἀπαντήσῃ ὑπεχώρησεν.
Ἐδῶκε τὴν πυρίτιδα, τὰς σφαίρας καὶ περιέκλεισεν ἐντὸς
δέματος, ὡς καὶ τὸ ἀγορασθὲν παρὰ τοῦ παντοπώλου.

Ὁ Λυκογιάννης πληρώσας ἐξῆλθε μετὰ τοῦ συντρόφου
του, δούς οὕτω εἰς τὴν γυναῖκα τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποτε-
λειώσῃ τὸ λούσιμον τοῦ τέκνου τῆς, τὸ ὁποῖον ἔμενε πάν-
τοτε ὑπὸ τὴν κλίνην.

Ὁ Λυκογιάννης ἔχων τὸ δέμα ὑπὸ μάλης καὶ τὸ πυρο-
βόλον ἐπ' ὤμων εἰσῆλθεν εἰς τὸ δάσος· ἐπαίρομενος, ὡς νὰ
ἤθελε νὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον.

Ὅτε εὗρέθη ἐν μέσῳ τῶν βράχων του, πρώτῃ του σκέ-
ψις ὑπῆρξε νὰ δοκιμάσῃ τὸ ὄπλον του. Πληρώσας αὐτὸ,
καθὼς εἶχεν ἤδη δείξει αὐτῷ ὁ Ἰάκωβος Γρανδὲν, ἐσκό-
πευσε τὸν κορμὸν δρυὸς ἐξ ἀποστάσεως πεντήκοντα βημά-
των καὶ ἐπυροβόλησε.

Τὸ ὄπλον ἐλειτούργει. Ἐπρεπε δὲ ἤδη νὰ ἐξετάσῃ καὶ
τὴν ἐπιδεξιότητά του. Εἰς τὸ μέρος, ὅπου εἶχε σκοπεύσει,
ὑπῆρχον ὅπαι ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχουσαι πέντε ἢ ἑξ ἑκατο-
στομέτρων. Αἱ σφαῖραι εἶχον διέλθει τὸν φλοιὸν καὶ εἰσέ-
δυσαν εἰς τὸ δένδρον εἰς ἱκανὸν βάθος.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Λυκογιάννη ἠκτινοβόλησαν. Ἐπλήρωσεν

ν' αναλογίζεται τὸ σπουδαῖον τῆς ἐντολῆς του, καὶ ὅτι «ἐστάλη εἰς τὴν Βουλὴν οὐχὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων συμφερόντων, ἀλλ' ὡς εἰς φρουρὰν πρὸς φύλαξιν τοῦ συντάγματος, καὶ ἵνα ἐλέγξῃ καὶ περιστέλλῃ τὴν ἐξουσίαν· ὁ βουλευτὴς δὲν εἶνε ὑπόχρεως ν' ἀκολουθήσῃ ὡρισμένην ἐντολὴν διδομένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀλλ' εἶνε ἐλεύθερος νὰ ρυθμίσῃ τὰς σκέψεις καὶ τὴν πορείαν του κατὰ συνείδησιν καὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ὕλῳφ δηλαδὴ τῆς ἐλευθερίας του, εἶνε ὑπεύθυνος πρὸς λογοδοσίαν, ὅπως ὁ λαὸς μορφώσῃ ἰδεάν περὶ τοῦ ἂν πρέπη καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ τὸν ἀποστείλῃ. Ἄν δὲ ἐπεζήτησε πτὰς ψήφους τῶν συμπολιτῶν του ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος, τοῦτο δὲν εἶνε ἐντολὴ, ἀλλὰ ὑπόσχεσις παρ' αὐτοῦ ὀδοθεῖσα, ἐκ δὲ τῆς λογοδοσίας θὰ προκύψῃ ἂν ἐτήρῃσεν ἡ οὐ τὴν ὑπόσχεσιν του. Τί ἐπραξα ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔθνους, τί δὲ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἰδιαίτερας μου ἐπαρχίας;»

Τοιαύτῃ ἦτον, ἐν περιλήψει ἡ εἰσαγωγή τοῦ λόγου αὐτοῦ μετὰ ταῦτα διὰ μακρῶν ἀνέπτυξε τὴν πολιτείαν τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τῆς ἐλευσεως αὐτῆς εἰς τὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον καὶ τὴν παρ' αὐτῆς παραβίαν τῶν δύο κυριωτέρων λόγων, οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ φέρωσιν αὐτὴν εἰς τὰ πράγματα, τοῦτέστι τοῦ ζητήματος τοῦ ταμείου τῶν Θεσίων, καὶ τοῦ ζητήματος τῶν οἰκονομιῶν, καὶ τῆς βαρείας φορολογίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Δὲν ἠδυνάμην νὰ φαντασθῶ, εἶπεν, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἡ δύναμις νὰ παλινωδῇ ἡ Κυβέρνησις, ἥτις ὑπὸ τόσας ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ἀνῆλθεν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων ἐπὶ τῇ ρητῇ ὑποσχεσὶ νὰ πατάξῃ τὸ ἐγκλημα καὶ ν' ἀνορθώσῃ τὴν βασιλείαν τῶν νόμων. Δὲν ἠδυνάμην νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἄνδρες ἐξοχοὶ καὶ διακεκριμένοι, ἀπολαύοντες

τῆς ἀπεριορίστου ὑπολήψεως τῶν συμπολιτῶν των, ἄνδρες, οἵτινες καὶ κατὰ τὸ 1875 κυβερνήσαντες τὴν χώραν ἐφάρμοσαν μετὰ θάρρους τὴν ἀρχὴν τῆς δικηρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἀποδείξαντες ὅτι ἐπεζήτησαν τὴν ἐξουσίαν οὐχὶ χάριν τῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ καλοῦ, ἄνδρες ἀνατροφῆς ἤθελον διανοηθῇ ν' ἀποπλανήσωσι τὸν ἑλληνικὸν λαόν, καὶ νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἀδικίαν ὡς μέσον πρὸς κατάληψιν τῆς ἐξουσίας, ἀδιαφοροῦντες καὶ περὶ τοῦ τόπου των καὶ περὶ ἐαυτῶν.

Μετὰ ταῦτα ὠμίλησε καὶ περὶ τοῦ μεθοριακοῦ ζητήματος καὶ περὶ ὅλων τῶν σχετικῶν ζητημάτων τῶν ἀναπτύχθεντων κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς παρούσης, ἐψεξεν ἰδίως τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου νομισματικοῦ συστήματος καὶ τὸ σύστημα τῆς σπατάλης τὸ εἰσαχθὲν διὰ τοῦ νέου προϋπολογισμοῦ, συνέπεια τοῦ ὁποῦ ὑπῆρξεν ἡ ἐπιβολὴ φόρων καταθλιπτικῶν καὶ δυσαναλόγων πρὸς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας.

Εἰς τὴν ἐπομένῃν ὁμίλειν του θέλει ἀναπτύξει τὰ περὶ φόρων καὶ τὰς ἀρχὰς ὑπὸ τὰς ὁποίας δεόν νὰ συνταχθῇ ἡ ἀντιπολίτευσις.

ΕΞ ΙΤΑΛΙΑΣ

Βάριον, 7/19 Ἀπριλίου

Πλέομεν εἰς κύματα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· τὰ μέχρι τοῦδε ἀδητὴ τὴν ὕψιν τραπεζογραμμάτια καθίστανται αἴφνης ἐπι-

ἐκ νέου τὸ πυροβόλον του πάντοτε μετὰ τῶν αὐτῶν προφυλάξεων, ἀλλὰ δὲν ἐπυροβόλησε πλέον. Δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἐπιδεξιότητά του. Ἐπειτα δὲ ἐνόμισεν ὅτι δὲν ὤρσειε νὰ ἐξαντλῇ τὰ πολεμοφόδιά του παίζων.

Ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἤρξατο ἐνεδρεῦναι ὅτε μὲν πρὸς τοῦτο, ὅτε δὲ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος. Ἀνέλαβε νὰ ἐπιτηρῇ τὰς δύο ὁδοὺς, αἵτινες ἄγουσιν εἰς Μαρεῖλ, τὴν ὀρεινὴν, ἥτις δὲν ἀπείχε διακόσια μέτρα ἀπὸ τοῦ φαιῦς λόφου καὶ τὴν παρόχθιον μεταξὺ τοῦ Φροῦ καὶ τῆς ἄκρας τοῦ δάσους.

Τὴν τετάρτην ἡμέραν ἐπετήρει τὸ ὁροπέδιον ἐνεδρεῦναι ὀπισθεν βράχου εἰς ἀπόστασιν τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα βημάτων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Μακρόθεν ἰδὼν δύο οὐλάνους προσκόπους προηγούμενους μικρὰς ἱλῆς, ἥτις ἐμελλε νὰ ποιήσῃ ἢ ἐποίησεν ἀγχαρίας, ἔλαβε τὸ πυροβόλον του καὶ στηρίζας ἐπὶ χαραγῆς βράχου περιέμενεν.

Ὅτε οἱ ἵπποις ἐφθασαν ἀπέναντί του ἐκένωσε καὶ τὰ δύο στόμια τοῦ ὅπλου του. Καὶ οἱ δύο ἔπεσαν. Οἱ ἵπποι καταπτοισθέντες ὤρμησαν πρὸς τὰ πρόσω καὶ κατήλθον ταχύτατα τὸν γήλοφον.

Ὁ Λυκογιάννης ἠνωρθώθη, ἐξήγαγε κραυγὴν θριαμβοῦ καὶ ἐγένετο ἄφαντος ὀπισθεν τοῦ φαιῦς Λόφου. Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας οἱ Πρώσοι ἀνήγειραν τοὺς στρατιώτας των, ὁ μὲν ἦτο νεκρὸς, ὁ δὲ ἐπικινδύνως τραυματισμένος.

Ἡμέρας τινὰς βραδύτερον ἐπὶ τῆς παροχθίου ὁδοῦ εἰς

γερμανὸς στρατιώτης ἐπιπτε θανασίμως βληθείς. Σπανίως στρατὸς πολέμιος, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον πολυάριθμος, διήρχετο διὰ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ὁδοῦ, χωρὶς νὰ περιπέσῃ εἰς ἐνεδράων. Οἱ Πρώσοι δὲν ἐρρίψοντι δύνειον πλέον πρὸς τὸ μέρος τοῦ δάσους καὶ πρὸς τὸ μέρος τῶν βράχων ἀνευ μεγάλων προφυλάξεων.

Ὁ προσβάλλων αὐτοὺς πάντοτε ἐξ ἀπροόπτου εἰς πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀπέβαινε δι' αὐτοὺς ἐκ τῶν φοβερωτέρων καὶ τρομερωτέρων πολεμίων, καθόσον ἦτο ἀσύλληπτος.

Τίς λοιπὸν ἦτο ὁ αὐθάδης οὗτος πυροβολητής, ὁ ἑυσεπὲς οὗτος καὶ ἀόρατος ἄτακτος, ὅστις ἐφαίνετο πανταχοῦ παρὼν καὶ δὲν ἐφαίνετο οὐδαμοῦ;

Ἰδοὺ διὰ ποίους λόγους δὲν ὑπῆρξεν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Γάλλος πατριώτης ἱκανὸς νὰ προδώσῃ τὸν Λυκογιάννην. Δυστυχῶς ὅπως καὶ ἄλλαχού καὶ εἰς τὰ Βόσγια ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι εἰς οὓς ἡ «ἐθνικὴ τιμὴ» οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν.

Ἡμέραν τινὰ, ὅπως κρατήσῃ ἵππον τινα, τὸν ὁποῖον οἱ Πρώσοι στρατιῶται ἤθελον ν' ἀγχαρεύσουν, εἰς χωρὶς, κακῆς ἄλλως ἀπολαύων ὑπολήψεως, κατήγγειλε τὸν Λυκογιάννην καὶ ἐδείξε τὸν φαιδὸν Λόφον, ὅπου διέμενεν ὁ ἄγγριος.

Ὁ συκοφάντης, ὁ προδότης ἔλαβε τὴν ἀμοιβήν του ἀφ' ἧς αὐτῷ ὁ ἵππος.

(Ἀκολουθεῖ)